

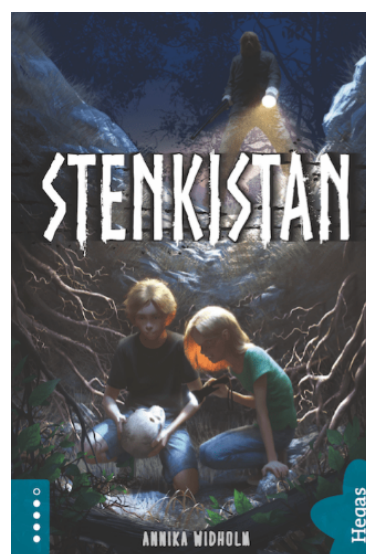
Lärarhandledning – Stenkistan

Författare: Annika Widholm

Lärarmaterialet innehåller lektionsförslag till boken Stenkistan och riktar sig till undervisning på mellanstadiet. Materialet inkluderar samtalsövningar, skrivövningar och bilduppgifter som kan användas före, under och efter läsningen av boken.

Handling

Stenkistan är en arkeologisk deckare för ålder 9–12 år. Lukas hittar en dödskafe i skogen. Kanske har det gamla skelettet någonting med den mystiska jägaren att göra? Eller med flickan som försvann spårlöst för många år sedan? Det sägs att skogen då och då tar sina offer, men Lukas tror inte på spökhistorier och beslutar sig för att ta reda på vad som verkligen har hänt. Och han har turen att få hjälp av en arkeolog.

Lektionsförslag 1 – Omslagsbild och baksidestext

Baksidestexten sammanfattar berättelsen, men även omslagsbilden kan säga mycket om bokens handling, känsla och tema. Att granska och samtala om omslagsillustrationen är ett bra sätt att väcka elevernas intresse för boken och locka till läsning.

Bilduppgift: Titta på bilden som är bokomslag. Vad tror klassen att den här boken handlar om? Vilken tid på året är det? Kan det vara en spännande, läskig eller rolig bok? Ser de några detaljer i bilden som gör dem nyfikna? Skicka runt boken så att alla kan granska illustrationen, eller visa bilden uppförstorad via en projektor eller smartboard.

Alternativ bilduppgift: Efter att ni har läst klart boken får eleverna i uppgift att rita eller på annat sätt formge ett nytt bokomslag. Kanske liknar deras bild originalomslaget eller så gör de ett omslag som föreställer någon annan scen ur berättelsen.

Lektionsförslag 2 – Läsförståelse

Ta en paus i läsningen för att reflektera över handlingen, exempelvis efter varje kapitel eller när ni läst klar, och samtala med klassen om handlingen. Antingen i helklass eller låt eleverna först diskutera två och två eller i grupper för att sedan samla ihop synpunkterna i helklass. Vad minns de från läsningen? Hur tolkar de olika scenarier? Vad skulle kunna hända i nästa kapitel?

Frågor att diskutera eller svara på genom skrivövning efter att alla har läst klart boken:

Rätt eller fel? Varför tog Lukas med sig kraniet från skogen? Tycker du att han gör rätt eller fel som gräver upp och tar med skelettdelarna? Borde han gjort på något annat sätt?

Hur lång tid? Under hur lång tid utspelar sig historien? Ungefär hur många dagar, veckor eller månader kan det ha gått från första kapitlet då Lukas hittar skelettet till sista kapitlet? På vilket sätt kan man förstå hur lång tid som gått?

Miljöbeskrivningar – Vilka inomhus- och utomhusmiljöer var med i boken? Se om eleverna kan komma ihåg alla.

Rätt svar: Skogen, jaktstugan, badplatsen, Lukas hem och hans rum, grillplatsen, universitetet och källaren, mormors hem, mormors kompis hem.

Relationer – Varför tror du att Lukas hade problem med att veta vem han var kär i och ville bli tillsammans med? Tycker du att han valde rätt på slutet? Varför då eller varför inte? Vem var Lukas närmsta vän? På vilket sätt förstår man att de var bra kompisar? Vem hamnade Lukas i bråk med och varför? Hur löstes konflikten?

Lektionsförslag 3 – Tema

Välj ut ett eller flera av de övergripande teman som förekommer i boken för att låta klassen arbeta med temat före, under eller efter läsningen. Exempelvis temat arkeologi.

Arkeologi handlar om att förstå hur människor levde förr i tiden genom vad de lämnat efter sig, som byggnader, redskap, smycken och dokument. Arkeologer gräver på olika platser och undersöker fynden för att få en bild av vad människor åt, vad de trodde på och hur deras samhällen fungerade. Att jobba som arkeolog är lite som att vara en historisk detektiv och pussla ihop gamla mysterium.

Skelettarkeologi kallas även för osteologi och handlar om att studera bevarade skelett från människor och djur från förr i tiden. Skelettarkeologi hjälper oss att förstå människans historia. Genom att undersöka gamla skelett kan arkeologer ta reda på hur gamla människor blev, vilka sjukdomar de hade, hur de åt och levde, om de var män eller kvinnor.

Frågor att diskutera: På vilka sätt handlar Stenkistan om arkeologi? Vilka slutsatser drar Lukas och Vera om skelettet och kraniet han hittat i skogen? Varför tror du att de tänker så? Hur gammalt är skelettet?

Lektionsförslag 4 – Återberätta

Samtalsövningar:

Sammanfatta boken muntligt. Diskutera i klassen eller i små grupper.

- Vad hände i början, i mitten och i slutet av berättelsen?
- Vad var roligt, spännande eller läskigt? Varför då?
- Vad var det viktigaste i historien? Alltså den centrala frågan eller problemet som brukar kallas för röd tråd. Fanns det flera parallella röda trådar? Vilka var de och vilken tyckte du var mest intressant?

Skrivövningar:

- Låt eleverna skriva en kort text som sammanfattar handlingen, som en alternativ baksidestext.
- Kopiera några sidor i boken, eller ett kapitel. Eleverna får i uppgift att stryka under alla ord eller meningar som de tycker skapar spänning.

Lektionsförslag 5 – Vad händer sedan?

Skrivövning: Efter sista kapitlet

Vad tror de händer efter sista kapitlet? Eleverna skriver en fortsättning på berättelsen.

Handlingen kan utspela sig direkt efter sista kapitlet eller längre fram i tiden.

- Skriv om vad som händer Lukas och Jenna och de andra när skolan har börjar igen och under höstterminen.
- Skriv en fortsättning som utspelar sig längre framåt i tiden. Ett år senare, under nästa sommarlov, eller 20 år senare när de är vuxna.

Länktips

Läs mer om boken här: annikawidholm.com

Författarbesök i skolan: annikawidholm.com/forelasning/

Andra böcker av författaren:

STENHUSETS HEMLIGHET

Åk 4–6

Tolvåriga Ella som flyttar in i ett gammalt stenhus på landet. Hon lär känna Jacob som gräver i ruinerna i skogen och på nätterna drömmer hon om människorna som en gång levde där. Hon dras in i ett spännande men farligt äventyr och snart förstår hon att det finns ett samband mellan drömmen och hennes eget liv. Med hjälp av Jacobs utgrävningar får hon viktiga ledtrådar till stenhusets hemlighet.

LUFTSPRÅNG

Från åk 6

När Linnea är på väg hem från sommarens träningsläger hamnar hon av en slump i ett mystiskt rivningsområde. Där träffar hon Isak och hans gäng som sysslar med parkour, en filosofisk träningsform som går ut på att ta sig över och förbi alla slags hinder. Det finns också någon annan där, flyktingpojken David som iakttar dem från sitt gömställe bland ödehusen. Snart är både han och Linnea indragna i en härva av lögnen och farliga hemligheter.

UFOSPANARNA

Åk 1–4

Ett oväder får Malva att vakna mitt i natten. Utanför fönstret upptäcker hon ett mystiskt sken på himlen. Nästa dag berättar kompiserna Hanna att någon har sett ett ufo flyga över havet och de cyklar i väg för att spana efter rymdvarer. Nere vid hamnen stoppas de av militären som har spärrat av området, men Malva och Hanna ger inte upp så lätt.

